

De structuur van de fiscale ontvangsten

Er bestaat een grote waaier aan fiscale ontvangsten. Ze kunnen in twee grote categorieën worden ondergebracht.

- **De aanvullende belastingen** (82,9 % van de fiscale ontvangsten)

De gemeenten heffen een aanvullende belasting op de belastingen van de staat, het gewest of de provincie. Die belastingen worden samen met de hoofdbelasting geïnd en daarna aan de gemeente doorgestort. Behalve de opdecimen op de verkeersbelasting en de opcentiemen op de provinciebelastingen (d.i. 2 % van de fiscale ontvangsten), zijn de twee voornaamste aanvullende belastingen:

- **de opcentiemen op de onroerende voorheffing**

Het kadastraal inkomen vormt de heffingsgrondslag voor de onroerende voorheffing. De gewesten heffen een belasting op het kadastraal inkomen (2,5 % in Vlaanderen en 1,25 % in Wallonië en Brussel). Zoals de naam aangeeft, worden de opcentiemen berekend in honderdsten van de basisbelasting (100 opcentiemen stemmen overeen met het bedrag van de gewestbelasting);

- **de aanvullende belasting op de personenbelasting**

Die wordt berekend op basis van het bedrag van de personenbelasting dat de belastingplichtige aan de federale overheid verschuldigd is en is als een percentage uitgedrukt. Behalve voor de opdecimen op de verkeersbelasting, beslist de gemeenteraad om een aanvullende belasting te heffen. Hij legt het bedrag vast.

Het rendement van de aanvullende belastingen hangt enerzijds af van het “aanslagvoet-effect” (het nominale tarief van de belasting) en anderzijds van het “basiseffect” (de omvang van de grondslag waarop de belasting wordt geheven). Het kan sterk verschillen naargelang van de gemeente omdat de gemiddelde opbrengst per aangifte en het gemiddelde kadastraal inkomen sterk kunnen verschillen tussen de gemeenten onderling. Zo kan een gemeente een relatief zwakke belastinggrondslag compenseren door hogere tarieven toe te passen.

- **De gemeentebelastingen “sensu stricto”** (17,1 % van de belastingontvangsten)

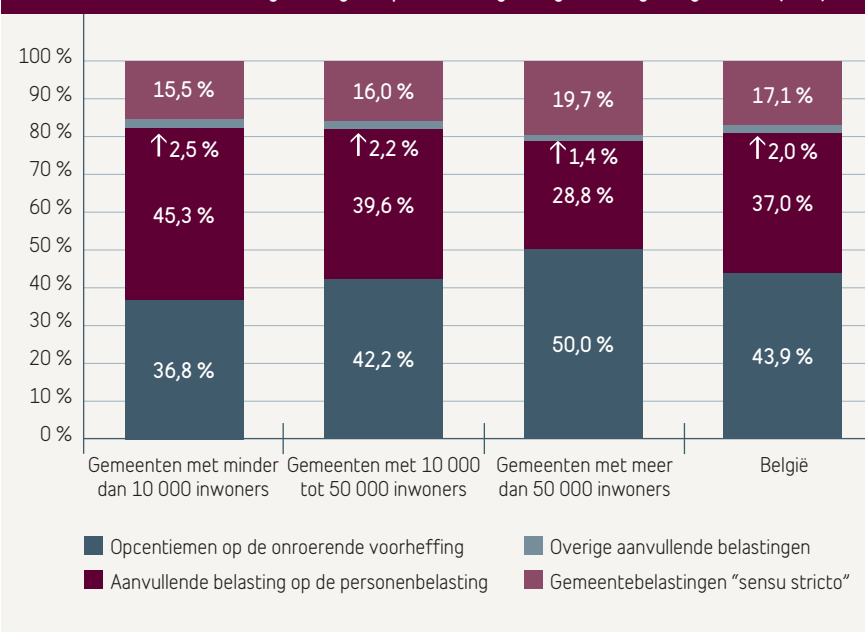
Het gaat om belastingen die de gemeenten zelf invorderen en die losstaan van de belastingen die andere gezagsniveaus heffen. Via het belastingreglement dat de gemeenteraad goedkeurt, beschikken de gemeenten nog over een grote speelruimte.

Ze kunnen namelijk de belastbare grondslag bepalen, alsook de tarieven en de eventuele vrijstellingscriteria. De gemeentebelastingen zijn weliswaar indrukwekkend in aantal en zeer verscheiden (taks op het afleveren van administratieve documenten, op de huisvuilophaling, op tweede verblijven, op vertoningen en gemakkelikheden ...), maar leveren soms verwaarloosbare ontvangsten op.

Enkele cijfers

- De opbrengsten van de opcentiemen op de onroerende voorheffing en van de aanvullende belasting op de personenbelasting vertegenwoordigen respectievelijk 43,9 % en 37,0 % van de belastingontvangsten.
- In gemeenten met minder dan 10 000 inwoners vormen de aanvullende belastingen op de personenbelasting de voornaamste bron van fiscale ontvangsten, terwijl in de

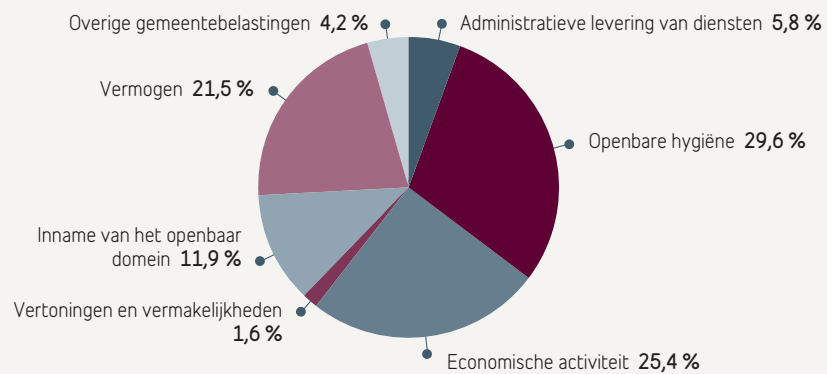
1. Structuur van de belastingontvangsten per bevolkingscategorie – Begrotingen 2012 (in %)

gemeenten met meer dan 50 000 inwoners de opcentiemen op de onroerende voorheffing doorslaggevend zijn (*grafiek 1*).

- Bij de zeer talrijke **specifiek lokale belastingen** zijn er heel wat categorieën zoals de taksen op de openbare hygiëne (bv. taks op huisvuil), de taksen op de economische activiteit (bv. verblijfstaks, reclamebelasting), de taksen op de inname van het openbaar domein (bv. parkeerbelasting of taks op parkeergelegenheden), de vermogenstaksen (bv. taks op buitenverblijven) (*grafiek 2*).

2. Spreiding van de gemeentebelastingen (sensu stricto) volgens belastingcategorieën - Rekeningen 2010

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Smet, Belfius Bank, Pachecolaan 44, 1000 Brussel
RPR Brussel BTW BE 0403.201.185 – JUNI 2012

